Anul al 55-lea — 16 Pagini — EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } — 16 Pagini — Nr. 75 Joi 17 Martie 1938 — P IIII

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-lé P. T. T. No. 120.288/932

ASOCIAȚIA ZIARIȘTILOR SIBIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Turismul nostru

Frământările şi primejdiile externe nu slăbesc nicăeri preocupările economice.

Conştiinţa că prestigiul şi forţa unui stat depind într'o parte foarte importantă de starea economică, domină pretutindeni.

In sforţările pentru consolidarea şi prosperarea ei, cele de ordin turistic stau pe prima linie, — mai ales în ţările unde natura a fost mai darnică şi spiritul valorificării sale a funcţionat mai activ.

Se fac jertfe mari, se organizează reţele pe deasupra graniţelor, se exaltă frumuseţile pământeşti şi creaţiunile omeneşti, se apelează la toate resursele şi posibilităţile de concepţie şi realizare, spre a se exercita o vastă şi stăruitoare „captatio benevolentiae" asupra curiozităţii universale, o seducţiune desigur îndreptăţită a înclinărilor de călătorie pentru îmbogăţirea cunoştinţelor despre lume pe calea cea mai directă şi cea mai sinceră, pentru desfătarea ochiului, a minţii şi a sufletului.

Oficii de turism cu agenţii în toate centrele internaţionale, vitrine luxoase şi atrăgătoare prin fotografii şi afişe în care frumuseţea originalului este egalată de iscusinţa reclamei, anunţuri ilustrate în publicaţiunile cu reputaţie mondială, în trenuri, în vapoare, în autobuze, în hoteluri, restaurante, localuri publice şi particulare.

Călătorii şi excursiuni în condiţiuni accesibile şi celor cu mijloace modeste, reduceri mergând uneori până la optzeci la sută, avantaje prezentate în găzduire şi alimentare, procurarea unui confort cât mai puţin criticabil, această acţiune de magnetizare a atenţiunei internaţionale şi de asigurare a unui cât mai mare import de bani, se desfăşoară progresiv în toate părţile globului.

In ţara noastră, înzestrată de natură cu o generozitate rară, valorificarea acestei comori se găseşte abea la început.

Cauzele au format de multe ori obiectul examinării noastre şi al preconizărilor motivate.

O nepăsare condamnabilă, o răspundere considerabilă, au fost singurul răspuns.

Este adevărat că prin o lege recentă s'au deschis perspective pentru un ritm mai viu spre alinierea cu alte ţări unde patrimoniul natural este uneori mai redus, mijloacele de punere în valoare sunt mai puţine, dar spiritul de organizare este mai ager şi mai fecund.

In cele mai multe cazuri, însă, lipsa ori insuficienţa legilor nu sunt decât pretexte pentru scuza lipsei sau a insuficienţei celor investiţi să pună în valoare chiar bogăţii pe cât de mari pe atât de puţin pretenţioase.

Organele chemate să promoveze turismul românesc şi să ajute pe această cale economia naţională lucrând din răsputeri spre a se reduce progresiv păgubitorul dezechilibru dintre marele export de bani românesti şi mărunţul import de bani străini, ar putea beneficia, ca şi în alte domenii, de o experienţă în vecinică desvoltare în jurul ţării noastre şi mai departe.

Printre mijloacele constatate cu adevărat efective ori unde au fost întrebuinţate, există unul care se adresează minţii şi sufletului în formaţie.

Imprimate cu sinteze cuceritoare despre frumuseţile naturale şi ilustrate cât mai atrăgător sunt trimise şcoalelor din mai toate ţările, spre a fi distribuite elevilor. Introduse în căminele lor, deşteptând curiozitatea şi interesul în nenumărate familii, păstrate sau trecute şi altora, ele transformă într'o ingenioasă actualitate permanentă o propagandă prin persuasiune, desigur cu mult mai eficace decât cele fugitive, periodice, izolate.

Adoptând acest sistem, oficiul de turism şi ministerul educaţiei naţionale ar sluji de sigur această cauză de interes economic şi naţional.

Primele concluzii

—oxo—

Unirea Austriei cu Germania a fost înfăptuită eri şi din punct de vedere legal, prin hotărârea noului guvern federal austriac şi prin legea germană din 13 Martie, promulgată de guvernul Reich-ului. Armata federală trece sub comanda d-lui Hitler căruia îi va presta jurământ de credinţă. Tineretul austriac trece sub conducerea d-lui Baldur von Schirach. Ministerele principale — externe, interne, finanţe şi economie, — trec sub controlul direct al guvernului central al Reich-ului. Miniştrii austriaci în străinătate predau arhivele ambasadelor sau legaţiunilor Germaniei.

Austria va deveni un stat al Germaniei, cu o umbră de guvern şi cu o aparenţă de individualitate. Consultarea populară, care urmează să fie făcută la 10 Aprilie, pentru ratificarea Anschlussului, nu va avea astfel decât o însemnătate formală.

Politica de expansiune germană pe Dunăre îşi închide primul ei ciclu cu un succes. Acesta — cum era de prevăzut — nu a provocat până în prezent nici o reacţiune de natură să tulbure pacea generală. Primejdia rămâne rezervată viitorului. Dar Anschlussul a pus, mai repede ca orice alt succes al Führer-ului, problema politicei germane şi problema păcii europene, în toată întinderea lor.

Pacea germană are la temelia ei, după cum a spus, în discursul său de eri, mareşalul Goering, egalitatea de drepturi. Reich-ul refuză pacea pe bază de statu-quo, pacea siguranţei colective şi a Societăţii Naţiunilor. Garanţia acestei păci germanice este „onoarea poporului german şi a Reich-ului". Bilaterală în formă, ea este dictată în fond. Pace în aparenţă, ea este un război virtual. Intemeiată pe forţa, care crează dreptul, ea înlătură dreptul, care nu e sprijinit de forţă.

Desigur, o asemenea pace este în absolută contradicţie cu concepţiile franco-engleze. Dar cele două Mari Puteri occidentale n'au intervenit pentru menţinerea statutului Europei Centrale, intervenţie care ar fi însemnat războiul. Ele nu aveau de altfel obligaţii contractuale cu Austria. Independenţa acesteia, înscrisă în art. 80 al tratatului dela Versailles şi 88 al tratatului dela Trianon, era justificată de interesul echilibrului european, şi de securitatea statelor vecine. Dacă poporul austriac el însuşi, pe baza dreptului de autodeterminare, consimte să-şi înstrăineze independenţa, aceasta devine greu de apărat contra voinţei naţionale şi principiului etnic, care au stat chiar la baza tratatelor de pace. Aceasta e argumentarea juridică şi motivarea diplomatică, prin care se explică pasivitatea marilor puteri, faţă de unirea Austriei cu Germania. Explicaţia reală a lipsei de rezistenţă faţă de Anschluss este însă hotărârea luată de Duce de a accepta faptul îndeplinit la Viena. Indiferent de împrejurarea că d. Mussolini a ştiut sau nu despre invazia Austriei de către Germani, — şi din scrisoarea de explicaţii, ce i-a fost adresată de d. Hitler, rezultă că n'a avut cunoştinţă de ea — noi avem de constatat rezultatul: Politica italiană sacrifică independenţa Austriei solidarităţii italo-germane a axei Roma-Berlin, se resemnează la instalarea Germaniei în Europa Centrală, cu excluziunea influenţei italiene, îşi menţine privirile şi-şi concentrează preocupările spre Mediterana şi Africa. Rezultatul negocierilor anglo-italiene va arăta dacă această politică este o adaptare la inevitabil sau reprezintă o orientare durabilă.

Italia avea în mâinile ei cheia situaţiei din Austria. Faţă de abţinerea Romei, acţiunea Parisului şi Londrei devenea imposibilă în momentul de faţă.

Politica franco-engleză va trebui, în aceste condiţii, să-şi precizeze — în zilele care urmează — în afară de orice îndoială, atitudinea faţă de Europa dunăreană şi orientală. Siguranţa Cehoslovaciei este acum cheia de boltă a ceiace a rămas din echilibrul european pe Dunăre. D. Goering a asigurat pe ministrul Cehoslovaciei la Berlin că „Germania nu are intenţii ostile faţă de Cehoslovacia", iar d. Krofta a declarat că speră într'un modus vivendi pentru asigurarea stabilităţii în Europa Centrală. Problema de mâine este dacă Praga va fi în situaţia de a face sau nu o înţelegere bilaterală sau dacă Franţa şi Marea Britanie îşi vor lua faţă de ea obligaţiile categorice, care să facă o soluţie de forţă prea costisitoare.

De hotărârile ce se vor lua la Londra şi Paris atârnă în mare parte orientarea întregii politici a Europei centrale şi orientale faţă de noul echilibru de forţe creat pe Dunăre.

Pentru moment, cei trei noui vecini ai Germaniei, Italia, Iugoslavia şi Ungaria primesc faptul împlinit în Austria cu o satisfacţie oficială, care acoperă surprinderea de azi şi îngrijorarea de mâine, iar ţările europene se întreabă dacă mai pot crede în organizarea păcii sau trebue să se mulţumească cu amânarea războiului.

D. Hitler a sosit la Viena

Dela trimisul nostru special

Vienezii aclamând proclamaţia cancelarului Hitler pe care d. Goebbels a citit-o Sâmbătă la radio

Viena, 14. — Niciodată Viena, oraşul artistic, leagăn al pietăţii şi al armoniei, n'a cunoscut mai multă fierbere, mai multă agitaţie şi mai multă exuberanţă.

In rândurile noastre, transmise telefonic, nu anticipăm asupra consecinţelor şi nu comentăm faptele sub aspectul lor politic. Concluziile le vom expune mai târziu.

Cronicari vizuali ai realităţii, noi transpunem cu obiectivitate placa fotografică, aşa cum s'au desfăşurat etapele intrării în capitala Austriei a Fuhrer-ului Germaniei, d. Adolf Hitler.

Oraşul întreg e poavazat cu drapele cu svastica; toate clădirile au arborat stindarde; cetăţenii, afară de svastica dela butonieră, mai poartă câte un steguleţ roşu, cu insigna naţional-socialistă.

Şcolile sunt închise, majoritatea magazinelor, deasemenea. Dinspre barierele oraşului, au pornit de dimineaţă spre centru, camioane încărcate cu membri ai diferitelor societăţi, ori simpli spectatori, cari vin să întâmpine pe cel ce de azi înainte e şeful statului unic.

In uniforme şi formaţiuni militare, tineri şi tinere, în marş de paradă, vin şi se înşiruie, pe rând, dealungul străzilor pe unde are să treacă d. Hitler.

Ordinea o face poliţia germană, intrată de eri în funcţiune.

Pe străzi, sunt încă parte din unităţile germane motorizate, sosite în cursul zilei.

Dela ora 12, Ring-ul, pieţele şi străzile principale, sunt literalmente înţesate de public. Pe trotuare, pe străzi, la toate balcoanele imenselor clădiri, ciorchini agăţaţi în pomii desfrunziţi, până şi pe acoperişurile caselor, stau oameni şi femei, în aşteptare.

S'au improvizat scări, s'au adus scaune de acasă, automobilele au fost transformate în tribune.

Imposibilă orice mişcare. Circulaţia vehiculelor este complet oprită în această parte centrală a oraşului, şi aglomeraţia se măreşte în fiecare clipă, cu valurile de lume care inundă mereu, fără întrerupere.

Echipele şi ambulanţele Salvării au avut mult de lucru. Cu toate acestea, şase ore mulţimea a stat înghesuită, dar bine dispusă, în aşteptarea d-lui Hitler.

Pe la St. Poelten, cu automobilul, d. Hitler a intrat în Viena prin Schoenbrun, anunţat de clopotele bisericilor, precedat şi urmat de opt automobile de gardă.

Din marginea oraşului, prin Schwartzenbergplatz, la „Imperial", hotelul depe Kaerntner Ring, unde sunt găzduiţi d. Hitler şi suita d-sale, a fost o neîntreruptă explozie de ovaţii, de strigăte, de urale.

D. Hitler, în uniformă simplă, sta în picioare în automobil, şi saluta cu mâna în sus, mulţimea de urale ce i le aduceau fără rezerve compatrioţii săi.

Când, la ora 6 seara, d. Hitler a descins la hotel Imperial, şi peste câteva minute a ieşit în balconul dela al doilea etaj, entuziasmul mulţimii s'a transformat în delir; ca sub impresia unui hipnotism colectiv, vocile tuturor se îmbinau într'un strigăt general, unic, uniform, „Heil Hitler!", care umple atmosfera amurgului ce se lăsa asupra Vienei.

Se îmbina ziua cu noaptea când sosise d. Hitler. S'au aprins luminile clădirilor; ţâşnesc de pretutindeni culorile multiple ale reclamelor luminose; trec ceasuri, şi lumea continuă să ovaţioneze, silind pe Fuehrerul Germaniei să iasă încă de trei ori în balcon în mijlocul aceluiaş nestăpânit delir al mulţimii.

La ora 10 jum., d. Hitler a rostit la radio câteva cuvinte, respicate şi hotărite, arătând însemnătatea istorică a unirii, în mijlocul ovaţiilor extraordinare ale mulţimei, care asculta vocea amplificată la megafoane, ale mulţimei care staţionează şi acum pe străzi, deşi e trecut de miezul nopţii.

Mâine, Marţi, la ora 11 dim., d. Adolf Hitler, după ce va depune o coroană la mormântul soldatului necunoscut, va vorbi mulţimei în Heldenplatz ,şi cuvântarea sa va fi radiodifuzată.

„In numele poporului german" este de astăzi înainte formula oficială a fostei republici austriace, care de acum face parte din Germania. Autorităţi, armate, diplomaţi, poliţie sunt incorporate în ritmul Reich-ului, cu deviza: „Un popor, o ţară, un comandant".

In acelaş ritm naţional-socialist vor fi şi legiuirile, — unele au şi fost puse în aplicare, — cu privire la preponderenţa arienilor în barouri, medici, etc., legiuiri despre cari vom da precizările oficiale în numerele viitoare.

De trei zile, Viena populară şi ospitalieră este în sărbătoare, în entuziasm; deciziunile schimbătoare şi inevitabilele griji încep de mâine în colo.

Sunt peste trei sute de ziarişti străini, veniţi din toate părţile lumei, să urmărească fazele transformării Austriei intrată de acum în trecutul istoric.

Conducerea serviciului de presă încredinţată unei vechi cunoştinţe bucureştene, d. Hans Lazar, fost preşedinte al asociaţiei corespondenţilor străini din România, nu e o sinecură, mai ales de mâine, când începe partea grea constructivă a Anschlussului.

VION

Generalul von Schilhawsky, care, după demisia d-lui Schuschnigg, fusese numit comandant suprem al armatei austriace

D. ADOLF HITLER

Berlin, 14 (Rador). — *Ziarele germane publică azi harta noului Reich, pe care frontiera austro-germană nu mai există.*

Ziarele subliniază că Germania are acum trei noui vecini teritoriali: Iugoslavia, Ungaria şi Italia.

Reichul numără actualmente 73 milioane locuitori. Dunărea a devenit acum cel mai lung fluviu din Germania, iar muntele Grossglockner, de 3798 metri, este vârful cel mai înalt din Germania.

Presa arată totodată că forţele armate ale Reichului au sporit cu cei 100.000 oameni ai armatei federale austriace.

SCRISORI DIN ROMA

Vizita colonelului Beck

de N. de ALDISIO

Roma, 10 Martie

Conform obiceiului, cu prilejul călătoriei la Roma a colonelului Beck, s'a evocat pe larg în presa fascistă origina şi evoluţia, din timpurile cele mai îndepărtate, a relaţiilor de prietenie între Italia şi Polonia, analogiile pe care le prezintă istoria celor două ţări, concordanţa intereselor lor generale şi spiritul lor de comprehensiune reciprocă. Fără a ne întinde asupra amintirilor din trecut, care au un rol foarte mic, — trebue să recunoaştem, — în dinamismul evenimentelor politice, şi care nu şi-ar avea locul în cadrul acestei scrisori, putem aminti că străduinţele guvernului dela Roma dela venirea la putere a fascismului, au tins continuu să îmbunătăţească raporturile cu Varşovia.

Această atitudine pozitivă şi-a găsit expresiunea în recunoaşterea de către guvernul italian, în 1923, a frontierelor orientale ale Poloniei şi în primirea favorabilă rezervată revenirii la putere a mareşalului Pilsudski în 1926.

Vizita la Roma a d-lui Zaleski, fost ministru de externe, ridicarea legaţiilor respective la rangul de ambasade, călătoria d-lui Dino Grandi, pe atunci ministru de externe, la Varşovia, unde a fost primit de preşedintele republicii, la Droskienniki, şederea legionarilor polonezi în Italia şi a voluntarilor italieni în Polonia, sunt manifestările etapelor apropierii celor două ţări între anii 1926 şi 1933. Trebue să se ţie mai ales seama de atitudinea Poloniei faţă de politica sancţiunilor, pe care ea a fost prima care le-a abolit, la 26 Iunie 1936, o lună după ce delegatul său la Societatea Naţiunilor declarase, la Geneva, că de aci înainte chestiunea abisiniană e inexistentă pentru guvernul său. In sfârşit, directivele generale dela care s'a inspirat acţiunea colonelului Beck în domeniul internaţional, nu puteau decât să contribuie, din ce în ce mai mult, la strângerea relaţiilor dintre cele două naţiuni amice. Conform concepţiei mussoliniene. Polonia e chemată să reprezinte un element de echilibru în Europa, prin însăşi situaţia ei geografică.

Se înţelege perfect la Roma că d. colonel Beck vrea să rămâie credincios alianţei cu Franţa şi alianţei cu România. Dar aceasta n'a împiedicat totuşi să se constate, cu o satisfacţie uşor de înţeles, că ea contrabalansa pactul său de neagresiune cu Rusia Sovietică încheiind un pact analog cu Germania hitleristă. Această politică de echilibru s'a manifestat, în special, prin atitudinea guvernului din Varşovia faţă de So-

(Continuare in pagina 2-a)

UN VEHICUL ISTORIC

Cu prilejul unei vizite la centrul metalurgic din Coventry, regele George VI al Angliei a făcut o plimbare în primul automobil oferit bunicului său, Eduard VII acum 39 de ani.

—oox●xoo—

D. Lloyd George uşor bolnav

Londra, 14 (Rador).— *D. Lloyd George este suferind.*

Medicii i-au recomandat să stea câteva zile în pat. Din această cauză, cunoscutul om politic nu poate lua parte la desbaterea de politică externă din şedinţa de azi a Camerei Comunelor.

Recursul celor condamnaţi

în procesul dela Moscova a fost respins

Moscova, 14 (Rador). — Prezidiul Sovietului Suprem a respins recursul celor condamnaţi Sâmbătă de tribunalul excepţional, care cereau să fie graţiaţi.

Sentinţa va fi executată imediat.

*

Moscova, 14 (Rador). — Bukharin, Rykov, Yagoda şi ceilalţi 16 acuzaţi de care vorbeşte comunicatul oficial care arată că recursul lor a fost respins vor fi executaţi probabil chiar în cursul nopţii.

Despre al 18-lea condamnat la moarte — Rosengoltz — comunicatul nu spune nimic. E probabil că el a fost executat noaptea trecută.

ZIARISTICA

de EM. HAGI MOSCO

De atâta vreme se tot frământă, fără să i se fi dat cheag, legea zisă de reglementare a presei privitoare la ziarist şi la însăşi viaţa ziarului. Fără îndoială că o asemenea lege este de neapărată nevoie pentru curăţirea neghinei din ziaristică. Nu se ştie care vor fi hotărîrile celor chemaţi să alcătuiască această operă de profilaxie, dar se vorbeşte printre altele, de controlul **fondurilor** dătătoare de trai a foii menite să îndrumeze pe cetitor pe calea cea bună, îmbogăţindu-i mintea. Oare şi-a îndeplinit presa acest rost?

Prea s'a jucat omul cu condeiul, muindu-l în cerneală întinată, mânjind apoi pânza pe care se urzeşte gândirea de împărtăşit mulţimii amăgite. Dacă într'adevăr se va ajunge la o dreaptă şi nepărtinitoare aducere la îndeplinire a acelui control (fără interpretare cu tâlc, portiţi la îndemâna unui interes vremelnic) multe izvoare îmbelşugate vor seca. Se va afla care este „camuflajul" unora dintre gazete, comanditarii lor nevoiţi fiind să-şi desvăluie anonimatul străveziu. Şi presa, şi morala, şi purtătorii de fonduri prea copleşiţi de cereri vor câştiga. Singur parazitul presei va păgubi ne mai având pe purtătorul de vibrioni de la care să-şi nutriască veninul şi şantajul.

Dar, din păcate, mai cunoaştem pe lângă alte controluri şi pe acela al averilor. Cine oare dintre cei cu averi, proaspete ca timp, dar stricate ca obârşie, a pătimit de pe urma acelui control? Slavă Domnului, nu de acest soiu de averi, ca ale „stahanovilor" (noui burghezi sovietici) născute din hoţii şi mituiri ducem lipsă.

S'a făcut exproprierea cea mare pentru utilitate publică. Cu toată adânca sdruncinare a economiei naţionale, care i-a urmat, ţara n'a pierit. Oare o expropriere a presei parazitare n'ar trebui să aibă acelaş caracter de utilitate publică? Cine oare s'ar sdruncina? Ce clădiri s'ar nărui? S'ar opri pământul din mers? Cel mult, câteva rotative n'ar mai scuipa otrava sufletească dospită zilnic în zaţurile lor. O însănătoşire binecuvântată a moralei ar îngădui ridicarea presei la locul de unde nu trebuia coborîtă.

Rostul ziarului, „gazeta", cum i se spunea la început, a fost altul. Incă înainte de veacul al XVI-lea ziarul exista, dar rudimentar, în Olanda şi Germania, mai cu

(Continuare in pag. 2-a)

Năvala apelor la Los Angeles a provocat catastrofale alunecări de terenuri.